

COVID-19 – PROCEDURE VOOR KINESITHERAPEUTEN

Versie 13 maart 2020

In samenwerking met AXXON, beroepsvereniging voor kinesitherapeuten

Tijdens de SARS-epidemie in 2002 heeft nosocomiale transmissie in belangrijke mate bijgedragen aan de verspreiding van het virus. Hiervoor dient ook nu extra aandacht geschonken te worden aan het nauwkeurig naleven van algemene hygiënemaatregelen. Patiënten met een risicofactor¹ vormen een kwetsbare populatie. Bovendien lopen patiënten met nood aan respiratoire kinesitherapie een groter risico op nosocomiale infecties. Gezondheidswerkers moeten oplettend zijn voor mogelijke Covid-19 patiënten en extra voorzorgsmaatregelen nemen.

1. Gevalsdefinitie

1.1. MOGELIJK GEVAL

Een mogelijk geval van COVID-19 is elke persoon met een acute infectie van de bovenste of onderste luchtwegen

- die nieuw verschijnen
- of**
- die verergeren, voor een patiënt die chronische respiratoire symptomen vertoont.

1.2. BEVESTIGD GEVAL

Een bevestigd geval wordt gedefinieerd als een persoon die een laboratorium bevestigde diagnose van COVID-19 heeft.

2. Algemene richtlijnen

2.1. ALGEMENE HYGIËNE

De kinesitherapeut moet in het bijzonder letten op de algemene hygiënische maatregelen in het contact met alle patiënten; meer specifiek:

- Was of ontsmet regelmatig de handen.
- Draag handschoenen als er risico bestaat op contact met lichaamsvloeistoffen tijdens de behandeling en was de handen na het uittrekken van de handschoenen.

¹ Risicogroepen: patiënten met

- Leeftijd ouder dan 65 jaar
- Cardiovasculaire aandoeningen, diabetes, AHT (arteriële hypertensie)
- Ernstige chronische hart-, long- of nieraandoeningen
- Immunosuppressie, maligne hemopathie, actieve neoplasmie

- Reinig en ontsmet na de behandeling de oppervlakken die mogelijk in contact kwamen met respiratoire secreties of andere lichaamsvloeistoffen.
- Leef hoest- en niesetiquette na en herinner dit ook aan je patiënt
(https://d34j62pglfm3rr.cloudfront.net/downloads/20200217_coronavirus_poster_general_NL.pdf)
- De kinesitherapeut moet aandachtig zijn voor symptomen van een acute infectie van de onderste of bovenste luchtwegen bij patiënten. Indien dit het geval is dient de behandelende arts gecontacteerd te worden voor het gepast beleid.
- Vraag patiënten om aan te geven indien ze symptomen van COVID-19 vertonen.

2.2. ORGANISATIE VAN HET WERK

- Prioritiseer de kinesitherapeutische zorg en stel niet noodzakelijke behandelingen uit.
- Ter voorbereiding van een mogelijke periode van (thuis)isolatie van de kinesitherapeut is het aan te bevelen vervanging te voorzien om de continuïteit van de gezondheidszorg te waarborgen:
 - door een collega ;
 - door te bespreken welke medische centra of huisartsen bepaalde procedures zouden kunnen overnemen.
- Instrueer patiënten om zelfstandig te oefenen wanneer mogelijk.
- Informatie voor zelfstandige kinesitherapeuten in verband met de economische impact in geval van isolatie omwille van COVID-19 is hier beschikbaar: <https://www.inasti.be/nl/news/moeilijkheden-door-het-coronavirus>.

3. Wat bij behandeling van een mogelijk of bevestigd geval van COVID-19 ?

De fysiotherapeutische behandeling van mogelijke en bevestigde gevallen van COVID-19 wordt bij voorkeur uitgesteld tot na de periode van thuisisolatie. Voor specifieke situaties kan de noodzaak met de huisarts besproken worden.

De kinesitherapeut verduidelijkt de hygiënische maatregelen voor de patiënt: "Hygiënevoorlichting aan de patiënt".

Indien de zorg noodzakelijk is, plan deze dan aan het eind van de dag in en pas de volgende maatregelen toe:

- Geef de patiënt een chirurgisch mondmasker² (het virus wordt overgedragen via druppels tot +/- 1,5 m). Als er geen masker beschikbaar is, kan de kinesitherapeut de patiënt vragen om zijn of haar neus en mond te bedekken met een sjaal of doek tijdens de verzorging. Deze moet na elke behandeling/manipulatie worden gewassen.
- Draag zelf een chirurgisch mondmasker en handschoenen tijdens de verzorging van de patiënt.
- Was uw handen na de behandeling met zeep of gebruik een hydro-alcoholische oplossing.

² Mag in epidemische omstandigheden gedurende 8 u gedragen worden ongeacht de opeenvolging van interventies, zonder naar buiten te gaan, onder bepaalde voorwaarden (cfr advies Hoge Gezondheidsraad 2020).

- mag met dat doel bijgehouden worden (rond de hals) maar nooit in de zak;
- mag voorlopig bewaard worden op een plaats zonder besmettingsgevaar (bijvoorbeeld in een geïndividualiseerde papieren omslag of in een uitwasbare gepersonaliseerde bak);
- mag nooit aan de voorzijde aangeraakt worden;
- moet onmiddellijk verwijderd worden zodra zichtbaar vuil.

Gezien deze uitzonderlijke situatie is de strikte toepassing van de officiële aanbevelingen inzake handhygiëne onontbeerlijk.

- Ontsmet het (medische) materiaal dat in contact komt met de patiënt.
- Reinig en desinfecteer na de behandeling de oppervlakken die mogelijk in contact kwamen met respiratoire secreties of andere lichaamsvloeistoffen.
- Wissel werkkledij en verwijder handschoenen na het bezoek aan de patiënt en was uw handen met zeep of gebruik een hydro-alcoholische oplossing.
- Was werkkleding dagelijks op 60°C.

NB: Indien de kinesitherapeut een asymptomatische huisgenoot is van een mogelijk of bevestigd geval kan hij of zij verder werken, mits het dragen van een chirurgisch masker gedurende 14 dagen voor elk contact met een patiënt. Verder moet extra aandacht besteed worden aan de basis hygiënemaatregelen en onnodige sociale contacten vermeden worden. Gedurende 14 dagen moeten de gezondheidstoestand nauwlettend opgevolgd worden (zelfmonitoring).

4. Wat indien de kinesitherapeut zelf symptomen van COVID-19 vertoont?

Een kinesitherapeut kan, net als iedereen, de ziekte oplopen.

- Als een kinesitherapeut symptomen van een acute infectie van de bovenste of onderste luchtwegen ontwikkelt, neemt de kinesitherapeut telefonisch contact op met zijn/haar behandelend arts of de bedrijfsarts.
- Indien de symptomen licht zijn en zonder koorts is verder werken toegelaten, mits het dragen van een chirurgisch masker en extra aandacht voor de algemene hygiënemaatregelen.
- Indien er koorts optreedt en de kinesitherapeut in het kader van zijn beroep in contact komt met risicogroepen (bv. voor respiratoire kine), moet er een test voor COVID-19 worden uitgevoerd. In afwachting van het testresultaat mag de kinesitherapeut niet werken en moet hij/zij in thuisisolatie blijven en de aanbevelingen van de procedure "Hygiënevoorlichting aan de patiënt" volgen.
 - Als het testresultaat negatief is, kan de kinesitherapeut in overleg met de behandelend arts het werk hervatten.
 - Als het testresultaat positief is (bevestigd geval):
 - moet de kinesitherapeut **ten minste 7 dagen** in thuisisolatie blijven, of langer, totdat de symptomen verdwijnen;
 - de aanbevelingen van de procedure "Hygiënevoorlichting aan de patiënt" worden verder opgevolgd;
 - er moet telefonisch contact worden opnemen met de behandelend arts of de bedrijfsarts als de symptomen verergeren, of als andere symptomen optreden aan het einde van de arbeidsongeschiktheid. Dit om het verdwijnen van de symptomen te bevestigen en te beslissen over het opheffen van de isolatiemaatregelen.